

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Βογατσικοῦ 7 - 2314-175.100 - gr_imth@yahoo.gr - imth.gr

ΚΣΤ

ΔΙΕΘΝΕΣ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΟ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

9 - 10 Μαρτίου 2026

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς
ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἕως καὶ σήμερα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Δευτέρα 9 Μαρτίου** (αἴθουσα τελετῶν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης - Βογατσικοῦ 7 - Ὁρεσ **8:30-13:30** & **18:00- 21:15**)
- **Τρίτη 10 Μαρτίου** (αἴθουσα τελετῶν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης - πρωϊνὴ συνεδρία- Ὁρεσ **9:00-12:30**)
- **Τρίτη 10 Μαρτίου** (αἴθουσα συνεδρίων Ἐκπαιδευτικοῦ καὶ Πολιτιστικοῦ Ἰδρύματος -ΕΚ.Π.Ι.- Νικ. Πλαστήρα 65 - Πυλαία - ἀπογευματινὴ συνεδρία Ὁρα ἔναρξης: **17:30**)

ΔΕΥΤΕΡΑ 9 ΜΑΡΤΙΟΥ

8:30-9:30 Έγγραφές

9:30 Χαιρετισμοί

9:45 Κήρυξη έναρξης εργασιών
Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Φιλόθεος

Α' Συνεδρία (10:00 – 11:30)

Πρόεδρος: Έμμανουήλ Καραγεωργούδης

Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής ΕΚΠΑ

Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ ὁ δυτικὸς σχολαστικισμός

Συμεών Πασχαλίδης

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ οἱ φορεῖς τῆς ἡσυχαστικῆς θεολογίας στὴ Θεσσαλονίκη κατὰ τὸν 14ο καὶ 15ο αἰώνα

Πρωτοπρ. Βασίλειος Καλλιακμάνης

Ἡ ἀπήχηση τῆς διδασκαλίας τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ στὴν Τουρκοκρατία

Ἡλίας Εὐαγγέλου

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς καὶ ἡ καθιέρωση τῆς ἡσυχαστικῆς θεολογίας στὸν ὀρθόδοξο σλαβικὸ κόσμο κατὰ τοὺς Μέσους Χρόνους

Συζήτηση

11:30-12:00 Διάλειμμα

Β' Συνεδρία (12:00 – 13:30)

Πρόεδρος: Πρωτοπρ. Ἀθανάσιος Γκίκας

Κοσμήτορας Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ

Ἄννα Κόλτσιου

**Θεολογία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ καὶ ἑλληνικὲς μεταφράσεις αὐγου-
στίνειων ἔργων**

Ἀρχιμ. Nathanael Neacsu

**Ἡ διδασκαλία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ στὴν θεολογία τοῦ ἁγίου Δημη-
τρίου Στανιλοάε**

Ἀθανάσιος Ἀθανασιάδης

**Ἡ ἀπήχηση τῆς θεολογίας τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ στὴ σύγχρονη
σερβικὴ Θεολογία**

Γεώργιος Παναγόπουλος

**Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς στὴ νεότερη ὀρθόδοξη ἀκαδημαϊκὴ θεολο-
γία: Ἀπαρχές καὶ ὁρόσημα τῆς νεότερης ἔρευνας**

Συζήτηση

Γ' Συνεδρία (18:00 – 19:30)

Πρόεδρος: Ἰωάννης Παναγιωτόπουλος

Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας ΕΚΠΑ

Ἰωάννης Κουρεμπелές

**Κάτοικοι εἶναι τ' οὐρανοῦ οἱ φίλοι τῆς Παρθένου: Θεοτοκολογικά στοιχεῖα
ἀπὸ τὶς θεομητορικὲς ὁμιλίες τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ**

Πρωτοπρ. Πορφύριος Georgi

«Καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν» (Ίω. 1, 5). Ἡ περὶ θανάτου ἀντίληψη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ

Παναγιώτης Ὑφαντῆς

Ἱστορώντας τὴν ὁσιακὴ ἀγιότητα. Ὁ βίος τοῦ Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ

Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Τριανταφυλλόπουλος

Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς καὶ Νικόλαος Πεντζίκης: Συνοίκηση στὴν Θεσσαλονικέων πόλιν

Συζήτηση

19:30-19:45 Διάλειμμα

Δ' Συνεδρία (19:45 – 21:15)

Πρόεδρος: Ἀπόστολος Κραλίδης

Πρόεδρος Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ ΑΠΘ

Ἀνέστης Κεσελόπουλος

Θεολογικὲς καὶ ποιμαντικὲς ἀποτυπώσεις στὰ κείμενα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ

Σταῦρος Φωτίου

Ἡ παγκοσμιοποίηση τῆς εὐθύνης: Καθολικότητα ἐναντίον μερικότητας κατὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ

Πέτρος Παναγιωτόπουλος

Θεολογικὴ γνώση καὶ ἐπιστημονικὴ κατανόηση: Ἡ παλαμικὴ παράδοση στὸν σύγχρονο ἐπιστημολογικὸ ὀρίζοντα

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Τύμπας

Τὸ τριμερές τῆς ψυχῆς καὶ ὁ τριαδικὸς τρόπος γνώσεως στὸν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ: Σύγχρονες ψυχολογικὲς προκλήσεις

Συζήτηση

Τρίτη 10 Μαρτίου

Ε' Συνεδρία (9:00 – 10:30)

Πρόεδρος: Γεώργιος Μαρτζέλος,
Ὁμότ. Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ

Θεόδωρος Γιάγκου

Θετικές καὶ ἀρνητικές παράμετροι τῆς ἐορτολογικῆς τιμῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ

Πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης

«Μῆλον τῆς Ἑρίδος»: Κατάργηση καὶ ἀποκατάσταση τῆς μνήμης τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ τῇ Β' Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν στὴ βυζαντινόρρυθμη Ρωμαιο-καθολικὴ λειτουργικὴ πράξη

Δημήτριος Τριανταφυλλόπουλος

Ἠσυχασμὸς καὶ τέχνη: Ἀντίπαλοι ἢ συνοδοιπόροι;

Γεώργιος Φουστέρης

Καθολικὸ Μονῆς Βλατάδων: Ὁ Παλαμικὸς χαρακτήρας τοῦ εἰκονογραφικοῦ προγράμματος

Συζήτηση

10:30-11:00 Διάλειμμα

ΣΤ' Συνεδρία (11:00 – 12:30)

Πρόεδρος: Κυριακή (Κίρκη) Κεφαλέα

Πρόεδρος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευτολογίας Ε.Κ.Π.Α.

Δήμητρα Κούκουρα

Άπό τόν ἱερό Χρυσόστομο στόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ. Όμιλητικές παρατηρήσεις

Σταύρος Γιαγκάζογλου

Μυστηριακός ήσυχασμός καί ποιμαντική θεολογία στίς Όμιλίες τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ

Δημοσθένης Κακλαμάνος

Παρατηρήσεις γιά τή διάδοση τῶν Όμιλιῶν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ

Μαρία Ράντζου

Ή Θεία Παιδαγωγία τῶν παραβολῶν μέσα ἀπό τίς Όμιλίες τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ

12:00-12:30 Συζήτηση

Τρίτη 10 Μαρτίου απόγευμα

Αΐθουσα Συνεδρίων Έκπαιδευτικοῦ καὶ Πολιτιστικοῦ Ἰδρύματος (ΕΚ.Π.Ι.)

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης Νικ. Πλαστήρα 65 Πυλαία

Ζ' Συνεδρία

Ἕναρξη: 17:30

Πρόεδρος: Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Φιλόθεος

Μοναχὴ Θεοσέμνη

Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, «τῶν μοναστῶν ἡ καλλονή»

Ἀρχιμ. Ζαχαρίας

Ἐχόμενοι τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ

Γεώργιος Μαντζαρίδης

Ἀπὸ τὴν θεολογία περὶ ἀκτίστων ἐνεργειῶν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ στὴν ἀνθρωπολογία περὶ ὑποστατικῆς ἀρχῆς τοῦ ὁσίου Σωφρονίου τοῦ Ἀθωνίτου

Τιμητικὴ βράβευση τοῦ ὁμοτίμου καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. κ. Γεωργίου Μαντζαρίδη ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεο

Ἀπόδοση ὕμνων γιὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ ἀπὸ τὸν Βυζαντινὸ Χορὸ «Θεσσαλονικεῖς Ὑμνωδοί», ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Ἰωάννου Λιάκου

Ἀρχιμ. Τύχων

Ὁ αὐτοπαράκλητος καὶ πανταχοῦ Θεός. Ὀλίγα περὶ τῆς βιωματικῆς θεολογικῆς ἐμπειρίας τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, σχετικὰ μὲ τὴν προσευχή

Ἀρχιμ. Πέτρος

Τὸ «γνωστὸν τοῦ Θεοῦ» στὴν Ἱερὴ Παράδοση τοῦ Ἡσυχασμοῦ

Είσηγητές:

(Κατά σειρά είσηγήσεων)

Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱερόθεος

Συμεὼν Πασχαλίδης, Καθηγητὴς Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ ΑΠΘ, Διευθυντὴς Π.Ι.Π.Μ.

Πρωτοπρ. Βασίλειος Καλλιακμάνης, Ὁμότ. Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Ἡλίας Εὐαγγέλου, Καθηγητὴς, Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Ἄννα Κόλτσιου, Ὁμότ. Καθηγήτρια Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Ἀρχιμ. Nathanael Neacsu, Ἀν. Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Al. Ioan Cuza Πανεπιστημίου Ἰασίου Ρουμανίας

Ἀθανάσιος Ἀθανασιάδης, Ἀν. Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας, Α.Π.Θ. Διευθυντὴς Ἑργαστηρίου Σλαβικῆς Ἱστορίας Πολιτισμοῦ καὶ Ἑλληνοσλαβικῶν Σχέσεων

Γεώργιος Παναγόπουλος, Καθηγητὴς Α.Ε.Α. Ἀθηνῶν, Adj. Prof. of Dogmatics Antiochian House of Studies (Laverne CA, USA)

Ἰωάννης Κουρεμπελές, Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Πορφύριος Georgi, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς Balamand

Παναγιώτης Ὑφαντῆς, Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Τριανταφυλλόπουλος, Δρ. Θεολογίας

Ἀνέστης Κεσελόπουλος, Ὁμότ. Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Σταῦρος Φωτίου, Ὁμότ. Καθηγητὴς Πανεπιστη-

μίου Κύπρου

Πέτρος Παναγιωτόπουλος, Ἀν. Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Τύμπας, Δρ Θεολογίας

Θεόδωρος Γιάγκου, Ὁμότ. Καθηγητὴς Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης, Καθηγητὴς Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ Α.Π.Θ.

Δημήτριος Τριανταφυλλόπουλος, Ὁμότ. Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Κύπρου

Γεώργιος Φουστέρης, Δρ. Βυζαντινῆς Ἀρχαιολογίας καὶ Τέχνης

Δήμητρα Κούκουρα, Ὁμότ. Καθηγήτρια Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Σταῦρος Γιαγκάζογλου, Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α.

Δημοσθένης Κακλαμάνος, Ἀν. Καθηγητὴς, Διευθυντὴς Κέντρου Ἁγίου Δημητρίου καὶ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ. Τμήμα Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ Α.Π.Θ.

Μαρία Ράντζου, Ἀν. Καθηγήτρια Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ

Μοναχὴ Θεοσέμνη, Δρ. Θεολογίας Ἱερὰ Μονὴ Χρυσοπηγῆς Χανίων

Ἀρχιμ. Ζαχαρίας, Δρ. Θεολογίας, Ἰ. Μ. Τιμίου Προδρόμου Essex

Γεώργιος Μαντζαρίδης, Ὁμότ. Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Ἀρχιμ. Τύχων, Καθηγούμενος Ἱ. Μονῆς Σταυροεικήτα

Ἀρχιμ. Πέτρος, Δρ Θεολογίας, Καθηγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Essex

Επιστημονική Έπιτροπή

Πρόεδρος

Ανέστης Κεσελόπουλος, Όμότ. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Μέλη

Πρωτοπρ. Άθανάσιος Γκίκας, Καθηγητής, Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Ήλίας Εύαγγελου, Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Απόστολος Κραλίδης, Πρόεδρος Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης, Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Γεώργιος Χειλᾶς, Έπ. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Όργανωτική Έπιτροπή

Ανέστης Κεσελόπουλος, Όμότ. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης, Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Γεώργιος Χειλᾶς, Έπ. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Άρχιμ. Κωνσταντῖνος Φουντουκίδης, ΜΑ Βυζαντινής Ιστορίας

Πρωτοπρ. Νικόλαος Χαμαμτζόγλου, ΜΑ Θεολογίας

Γεώργιος Κεσελόπουλος, Δρ Λειτουργικής, Δρ Όμιλητικής

Ἀπολυτίκιον

ᾠχος πλ. δ'. Παλαιόν.

Ορθοδοξίας ὁ φωστήρ,* Ἐκκλησίας
τὸ στήριγμα καὶ διδάσκαλος,* τῶν
Μοναστῶν ἡ καλλονή,* τῶν Θεολόγων
ὑπέρμαχος ἀπροσμάχητος,* Γρηγόριε
θαυματουργέ,* Θεσσαλονίκης τὸ καύχη-
μα, κῆρυξ τῆς χάριτος,* ἰκέτευε διὰ πα-
ντός* σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον.

ᾠχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Θεσσαλονίκης ἡ περίβλεπτος πόλις,*
τὴν σὴν ἁγίαν ἐορτάζουσα μνήμην*
πρὸς εὐφροσύνην συγκαλεῖται ἅπαντας*
ταύτης ποιμενάρχης γάρ* Θεοφόρος ἐδεί-
χθης* καὶ σοφὸς διδάσκαλος* Ἐκκλησίας
ἀπάσης* εὐχαριστηρίους ὅθεν σοι ᾠδὰς*
ᾄδομεν πάντες, Γρηγόριε μέγιστε.

ΑΓΙΩΤΑ
ΤΟΣ ΑΧΙΕΠΙ
ΣΚΟΠΟΣ ΘΕ
ΣΑΛΟΝ
ΚΗΣ

ΓΡΗΓ
ΝΕΟΣ
ΣΟΜΟ
ΤΟΥΡ Γ

